

MİLLİ EDEBİYAT DÖNEMİ

MİLLİ EDEBİYAT DÖNEMİ

ROMANCILARI

- 1)Ömer Seyfettin
- 2)Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- 3)Halide Edip Adivar
- 4)Reşat Nuri Güntekin
- 5)Refik Halit Karay
- 6)Aka Gündüz
- 7)Ahmet Hikmet Müftüoğlu
- 8)Müfide Feride Tek
- 9)Ebubekir Hazım Tepeyran

Milli Edebiyat Akımının Özellikleri

Milli Edebiyat Akımının amacı, Batı taklitçiliğinden kaçınmak, milli konulara yönelerek modern ve milli bir edebiyat ortaya koymaktır.

Bu dönemde Türk kültürü ve tarihi, incelenmemiş bir hazine olarak kabul edilmiştir.

Dilde sadeleşme fikrini savunmuşlardır ve bunu eserlerinde uygulamışlardır.

Milli konulara yönelmişlerdir. Eserlerinde savaşların insanlarımız üzerindeki etkisi ve çöküntüsünü işlemişlerdir.

Yerli ve milli konularda yer vererek Anadolu insanının hayatını yansıtmışlardır.

1)ÖMER SEYFETTİN (1884-1920)

Roman Özetleri:

Ashâb-ı Kehfimiz(1918):

Eserde, Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş döneminde dolayısıyla Meşrutiyet'in ilk yıllarında ortaya çıkan siyasi düşüncelerin, yaşanan olayların aydın kesimde meydana getirdiği fikir bulanıklığı, **Dikran Hayıkyan** adlı bir Ermeni gencinin hatıraları üzerinden anlatılmaktadır.

Ömer Seyfettin'in milli görüşleri, 1908 yılları meşrutiyet sonrası yaşanan olaylar bu günlük vasıtasıyla anlatılmıştır: Kitabın ön sözünde Osmanlılık düşüncesinde olan aydınların hayal dünyası içinde yaşadıklarını, dini, dili, terbiyesi, tarihi, kültürü ayrı olan ahalilerden bir millet yaratılmayacağını savunmuştur. Ömer Seyfettin'in bu görüşlerinde bizzat savaşı görmesi(Balkan Savaşları) en büyük etkendir.

2)Efruz Bey(1919):

Mizahi/Hiciv romanıdır.

Ömer Seyfettin'in roman olarak tasarladığı ancak vefatından dolayı "uzun hikâye-roman" olarak kalan eserdir.

Gerçek adı Ahmet olan ve varlıklı bir ailenin oğlu olarak Nişantaşı'nda yaşayan Efruz Bey, kılıktan kılığa surattan surata bürünen her dönemde şekil, mizaç, huy değiştiren bir adamdır. Yağcı, yaltakçı, liyakatsiz bir kimlik olan Efruz Bey, her devirde her nabza göre şerbet vermeye alışık, kim güçlü ise onun yanında olan ,devre göre tutumunu değiştiren yüz­süz ve onursuz bir kişiliktir. Tüm amacı üst düzeydeki insanlara yakın olmak değişen şartlara göre çıkar sağlamak, yüz­­süzlük sayesinde şan ve şöhret sahibi olmaktır.

3)Yalnız Efe(1919)

Babası(Yörük Hoca) haksızlığa uğrayıp öldürülen Kezban'ın hikâyesidir. Babasının öcünü bir bir alır. Sonra da köylüyü soyanlarla mücadeleye etmeye başlar. Bu yüzden genç kız **Yalnız Efe** olarak anılır.

ŞİİR

Ömer Seyfettin'in Şiirleri (Derleme):

HİKÂYE

1)Çocukluk Hatıralı Kaynaklı Hikâyeler: Kaşığı, İlk Namaz, And, Falaka, Gizli Mabet

2)Tarihi Konulu Hikâyeleri: Forza, Pembe İncili Kaftan, Kızıl Elma Neresi, Başını Vermeyen Şehit Topuz

3)Balkan Savaşları, Çanakkale, Milli Bilinç ve Türkçülük Hikayeleri: Bomba, Beyaz Lale,
Promo Türk Çocuğu, Hürriyet Bayrakları, Nakarat

4)Ev İçi Hikâyeler: Perili Köşk, Yüksek Ökçekler

5)Kadın Hikâyeleri: Bahar Kelebekler

GÜNLÜK

Ruzname

2)YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU(1889-1974)

Roman Özetleri:

1)Kiralık Konak(1922):

II. Abdülhamid Dönemi ve Cihan Harbi yıllarının buhranlı sosyal hayatını ve geleneklerden savrulup farklı bir kültür içinde eriyip şekil alındığını anlatan bir eserdir. Eserde üç neslin çatışması yansıtılmaktadır.

Naim Efendi konağın sahibidir. Kızı **Sakine Hanım** damadı **Servet Bey** torunu **Seniha'dır**. Roman, eski Osmanlı değerlerine bağlı **Naim Efendi** ve ailesi üzerinden kuşak çatışmasını anlatır. Naim Efendi geleneksel yaşamı savunurken, torunu **Seniha** Batılı ve modern bir hayatı benimser. Ailedeki gençler Batı tarzı yaşamı tercih ederken, yaşlı kuşak eski değerleri korumaya çalışır. Zamanla aile içindeki anlaşmazlıklar artar ve eski Osmanlı kültürünü temsil eden konak da yavaş yavaş önemini kaybeder. Sonunda konak kiraya verilir; bu durum, eski düzenin sona ermesini ve yeni bir toplum düzeninin başlamasını simgeler.

NOT: Burada anlaşılacağı gibi konak bir semboldür ve çöken imparatorluğu temsil eder.

2)Nur Baba(1922):

İstanbul'daki bir Bektaşî tekkesinin şeyhi olan Nur Baba üzerinden Bektaşî tekkesinin yozlaştığını ve çürüdüğünü anlatır.

3)Hüküm Gecesi(1927): Politik romandır.

Roman, II. Meşrutiyet döneminde İstanbul'daki gazeteciler ve siyasetçiler arasındaki mücadeleyi konu alır. Gazeteci Ahmet Kerim dürüst ve idealist bir kişidir. Ancak dönemin siyasi kavgaları, çıkar ilişkileri ve entrikaları içinde suikasta kurban girmiştir.

4)Sodom ve Gomore(1928):

I. Dünya Savaşı sonrası İstanbul'un işgal yıllarını anlatır. İşgal altındaki İstanbul'da bazı zengin ve aydın kesimlerin, ülke zor durumdayken eğlenceye ve çıkar ilişkilerine dalması eleştirilir. Kısacası çöküşün getirdiği çürümenin romanıdır.

Romanın merkezinde **Leyla** ve ona âşık olan **Necdet** vardır. Leyla, işgalci yabancılarla eğlence hayatına karışırken Necdet bu yozlaşmış ortamdan rahatsız olur. Necdet, milli değerlere bağlı kalmaya çalışır ve sonunda bu bozulmuş çevreden uzaklaşır.

NOT:

Sodom ve Gomora, Eski Ahit'in Yaratılış Kitabı'nda sözü edilen günâhkâr oldukları için Tanrı'nın gazabıyla yok edilen kentlerin adıdır. Yakup Kadri'de İstanbul'un içinde bulunduğu konumu lanetlenmiş şehirlere benzetmiştir.

5)Yaban(1932):

Romanın kahramanı Ahmet Celal, I. Dünya Savaşı'nda kolunu kaybetmiş bir subaydır. İstanbul'daki hayatından uzaklaşıp emir eri **Mehmet Ali'nin** Porsuk Çayı yakını olan köyüne gider. Köyde yaşamaya başladığında köylülerle anlaşmakta zorlanır , köylü Ahmet Celal'e yaban adını verir.

Ahmet Celal, köylülerin Kurtuluş Savaşı'na karşı ilgisiz ve bilinçsiz olduğunu düşünür. Bu durum onu hayal kırıklığına uğratar. Köylüler de Ahmet Celal'i farklı ve yabancı gördükleri için ona mesafeli davranır. Aradan günler geçer. Köy Yunanlar tarafından işgal edilir. Yunanlar köyü yakıp yıkarlar, köylülere işkence ederler. Köylülerin çoğu köy meydanında topluca öldürülür. Ahmet Celal ise yaralı şekilde köyü terk eder.

6)Ankara(1934): Ütopik romandır.

Selma Hanım'ın üç tane evliliği üzerinden dönemin sosyal özelliklerini anlatmıştır.

1)Birinci bölüm : Sakarya Savaşı öncesi (1922'ye kadar).

İlk evlilik Nazif Bey: Nazif Bey vatan ve mücadele konularında duyarsızdır.

2) İkinci bölüm : Cumhuriyetin ilanını izleyen yıllar (1926'ya kadar).

İkinci evlilik – Hakkı Bey: Kurtuluş Savaşı'na katılan **ideal ve vatansaver bir subayı** temsil eder.Savaş bittikten sonra idealistliği bitmiş ve çıkarıcı birisi olmaya başlamıştır.

3)Üçüncü bölüm : Cumhuriyet sonrasında 14. ve 20. yılları (1937-1943'e kadar).

Üçüncü evlilik – Neşet Sabit: Cumhuriyet değerlerine bağlı, **aydın ve modern bir yazardır**

7)BİR SÜRGÜN(1937):

Romanın kahramanı Doktor Hikmet'in II.Abdülhamit döneminde İzmir'de Paris' kaçıp yaşadığı sefil hayat ve verem hastalığına tutulup ölmesi anlatılır.

8)PANOROMA(1952) (2 CİLT):

Cumhuriyet'in ilanından Demokrat Parti'nin gelişine kadar olan dönemin özelliklerini anlatan nehir romandır.

Panorama 1923 ve 1952 yılları arasında Atatürk devrimine ayak uyduramayanları, inkılapların yarattığı ivmenin duraklayışı, yobazların varlığını devam ettirmeleri, ülke oluşan sosyal adaletsizlikler, ülkenin siyasi durumu, namussuz ve çıkarıcı bürokrasinin vatandaşa ettiği eziyetler gibi konuları anlatmıştır.

9)HEP O ŞARKI(1956):

Sultan Abdülmecit ve II.Abdülhamit dönemlerini yaşayan başkişisi Münire'nin hayatı boyunca âşık olduğu ve hayatı boyunca da kavuşamadığı Cemil Bey ile aralarındaki aşkı aktarmaktadır. Münire'nin yazmış olduğu romanın adı olan " Hep O Şarkı " bu nedenle pişmanlıkları anlatan acıklı bir aşk romanı olarak karşımıza çıkmaktadır.

İkisi üzerindeki aşk hayatından İstanbul'un sosyal yaşamı, konak hayatı, aristokrat zümrenin yaşayışı anlatılır.

MENSUR ŞİİR

Erenlerin Bağından

Okun Ucundan

HİKÂYE

Bir Serencam

Rahmet

İzmir'den Bursa'ya

Milli Savaş Hikâyeleri

TİYATRO

Nirvana

Veda

Sağanak

Mağara

ANI

Zoraki Diplomat,

Anamın Kitabı

Vatan Yolunda

Politikada 45 Yıl

Gençlik ve Edebiyat Hatıraları

MONOGRAFİ

Ahmet Haşim

Atatürk

3)HALİDE EDİP ADIVAR

Roman Özetleri:

1)Heyula(1909):

Halide Edip'in yayımlanan ilk romanıdır. İhtiraslı bir aşkı anlatır.

2)Raik'in Annesi(1909):

İstemediği bir genç kızla evlenmek endişesiyle evinden ayrılıp Heybeliada'da bir otele yerleşen Siret'in bu tatil esnasında, şahit olduğu bir aile faciasıdır. Romanda Doğu-Batı meselesi bir problem olarak mukayeseli bir şekilde kendisini göstermeye başlar.

3)Seviye Talip(1910):

Batı kültürünün içinde yetişmiş sıra dışı, güçlü bir kadın olan Seviye, sevgilisi olarak evlendiği kocası Talip Bey ile olan aşkının bittiğini ve Macar asıllı müzik öğretmeni Cemal'e âşık olduğunu keşfeder. Bu ikilem içinde roman; kadının toplumdaki yeri, evlilikte mutluluk ve bireysel özgürlük konularını ele alır.

4)Handan(1912): Otobiyografik romandır ve mektuplardan oluşmuştur.

Romanın kahramanı Handan, İngiliz terbiyesiyle yetişmiş zeki ve duygusal bir kadındır. II.Abdülhamit Dönemi'nde ihtilalci gençlerden olan Nazım, Handan ile evlenmek ister. Handan Kabul etmez. Handan, Hüsnü Paşa ile evlenir fakat evliliğinde mutlu olamaz. Bu

esnada Nazım tutuklanmış ve ardında iki mektup bırakarak intihar etmiştir. Eşinin ilgisiz ve sorumsuz davranışları Handan'ı yalnız ve mutsuz yapar. Bu sırada **Refik Cemal** ile duygusal bir yakınlık oluşur. Yaşadığı iç çatışmalar ve mutsuzluk sonunda Handan'ın hastalanmasına ve vicdan azabından ölmesine neden olur.

5)Yeni Turan(1912): İdeolojik ve ütopyik bir romandır. Türk edb. **İlk kez Türkçülük üzerine yazılan eserdir.**

Dönemin iki siyasi partisi Yeni Osmanlılar (Hamdi Paşa) ve Yeni Turan(Kaya-Oğuz) arasında geçer. Her ikisi de devletin kurtarılması için mücadele etmektedir ancak ideolojik görüşleri birbirinden farklıdır. Romanda Türkçülük bilinci vurgulanmıştır.

NOT :Halide Edip Adivar'ın bu romanı yazmasındaki en büyük etken o yıllarda Ziya Gökalp ile tanışması ve Türk Ocağı çalışmalarına dahil olmasıdır.

6)Mev'ud Hüküm(1918): Hastalıktan korkan bir kadın(Sara), ona yardımcı olup bu hastalığın üstesinden gelmesi için mücadele eden bir doktor(Kasım Şinasi) arasındaki ilişki anlatılmıştır. Sara'nın üzerine atılan bir iftira sonucu Kasım Şinasi yüksek doz morfin vurarak Sara'ya uykusunda öldürür.

7)Ateşten Gömlek(1922): İlk Milli Mücadele romanıdır.

İzmir'in işgali sırasında Yunanlarca kocası ve evladı öldürülen Ayşe, İstanbul'a akrabası Peyami'nin konağına gelir. İkisinin yanına vatansever Binbaşı İhsan da katılır ve Kuvayı Milliye'ye hizmet etmek amacıyla Anadolu'ya geçerler.

Peyami ve Binbaşı İhsan Ayşe'ye aşık olur. Binbaşı İhsan Yunanlıların İzmir'e girdiği taaruzda Ayşe ile birlikte şehit düşer. Peyami ise kafasına bir kurşun yemiştir ve hastaneye kaldırılır ancak durumu kötü olduğu için ölmüştür. Peyami öldükten sonra doktorlar Peyami'nin bütün bu olayları yazdığı not defterini bulurlar. Araştırmalar sonucu savaştan ne Ayşe isimli bir kadının ne de Binbaşı İhsan isimli bir komutanın olduğunu fark etmişlerdir.

8)Kalp Ağrısı (1924):

İki genç kızın aynı erkeğe âşık olmaları anlatılmıştır.

Azize ve Zeyno'nun Hasan' aşık olmaları ve Hasan'ın Zeyno'yu tercih edecekken Azize'nin intihar etmesi ve ölmemesi ardından Azize'yle evlenmesi yurt dışına giderek oradan Zeyno'ya çok benzeyen başka bir kadın olan Dora'yla aldatması anlatılmıştır. Romanın sonunda Zeyno başka bir adamla(ihsan) evlenir. Azize ölür, Hasan ise hayatına devam eder.

9)Vurun Kahpeye(1926):

Kurtuluş Savaşı yıllarında Anadolu'ya öğretmenliğe giden Aliye isimli İstanbullu, idealist bir kadın öğretmenin köy halkı arasındaki çekişme anlatılır.

10)Zeyno'nun Oğlu(1928): Kalp Ağrısı adlı romanın devamıdır.

Zeyno'nun kocası Binbaşı İhsan üzerinden Cumhuriyet sonrası Doğu Anadolu Bölgesinin çatışmaları anlatılmıştır.

11)Sinekli Bakkal (1936): The Clown and His Daughter (Soytarı ve Kızı) adıyla İngilizce olarak ilk kez 1935 yılında yayımlanmıştır.

Sinekli Bakkal, Abdulhamit devri İstanbul'unun kenar mahallelerinden birisidir. İmamın kızı Emine mahallede zenne rolü yaptığı için Kız Tevfik diye bilinen adamla evlenir ve bir süre sonra Tevfik'in bu mesleği bırakmaması sonucu boşanırlar.Tevfik İstanbul'dan sürgün edilir. Ayrıldıktan sonra Rabia isimli kızları doğar.

Rabia Doğu gelenekleriyle yetişmiş Kur'an ve mevlit okumakta üstüne olmayan çok güzel bir kızdır. Mahalleye İtalyan ve Hristiyan olan Pelegrini isimli genç ve yakışıklı bir erkek taşınır. Rabia ile aralarındaki aşk neticesinde evlenirler. Meşrutiyet ilan edilince babası Tevfik sürgünden döner ve Sinekli Bakkal'da herkes eski güzel günlerine geri döner.

12)Yolpalas Cinayeti(1937):

1900'lerin başında Şişli'de bir konakta işlenen bir cinayet vakası anlatılmıştır.

13)Tatarcık(1939): Sinekli Bakkal ve Zeyno'nun Oğlu adlı eserlerin devamı niteliğindedir. Tatarcık lakaplı asıl adı Lale olan genç bir kızın Boğaz'ın Karadeniz yakınlarındaki Poyraz köyünde geçen hikayesi anlatılmıştır.

Romanda Cumhuriyet ile değişen anlayış ekseninde kişi analizleri yapılmıştır.

HIKÂYE

- 1)İzmir'den Bursa'ya
- 2)Dağa Çıkan Kurt
- 3)Harap Mabetler
- 4)Kubbede Kalan Hoş Sada

TİYATRO

- 1)Kenan Çobanları

2)Maske ve Ruh

ANI

1)Mor Salkım'lı Ev

4)REŞAT NURİ GÜNTEKİN(1889-1956)

Roman Özetleri:

1)Gizli El(1920):

Düz ve sıradan bir memur iken hırslarının peşinde koşan ve bu uğurda maddi olarak yükseliş elde ederken yasa dışı işlere bulaşan ahlaki olarak yozlaşmış *Şeref'in* haya hikâyesi anlatılır.

2)Çalığışu(1922) : Önce "İstanbul Kızı"adıyla tiyatro olarak yazılmış ardından romana çevrilmiştir.

Romanın baş kahramanı **Feride** adlı genç bir kızdır. Anne ve babasını kaybettikten sonra akrabaları tarafından Fransız yatılı okulunda öğrenimine devam eder. Çok hareketli bir kız olmasından dolayı arkadaşları ona "Çalığışu" takma adını takmıştır.

Feride teyzesinin oğlu Kamuran'a aşık olur ve nişanlanırlar. Aralarındaki yanlış anlaşılma yüzünden Feride her şeyi bırakıp Anadolu'nun çeşitli bölgelerine Öğretmenlik yapmaya gider. Kâmuran ise aşkından dolayı Feride'yi bulur ve aralarındaki yanlış anlaşılmayı düzelterek evlenirler.

3)Damga(1924):

İffet isimli bir erkeğin Vedia isimli bir kadına duyduğu aşk yüzünden hiç suçu olmamasına rağmen Vedia'ya bir şey olmaması için hırsızlık suçunu üstlenmesi ve yıllarca hapis yatıp çıktıktan sonra Vedia'nın : "sen damgalısın, artık hükümlüsün" diyerek İffet'i reddedişi anlatılmıştır.

4)Dudaktan Kalbe(1925):

Aşkın bir daha dudaktan kalbe inemeyeceğini düşünen Hüseyin Kenan ile Lamia arasındaki aşk anlatılmıştır.

5)Akşam Güneşi(1926):

Savaşta gazi olmuş Nazmi isimli iyi eğitimli almış subayın hayat hikayesi, Nazmi'nin gazi olduktan sonra Şükran ve Jülide arasındaki aşk hayatı anlatılmıştır.

Roman boyunca Nazmi'nin geçmişteki hatalarıyla yüzleşmesi, gerçek sevginin değerini anlaması ve hayatın geçiciliğini fark etmesi anlatılır. "Akşam güneşi" ifadesiyse insan hayatının son dönemlerini ve geç kalınmış duyguların metaforudur.

6)Bir Kadın Düşmanı(1927):

Yirmili yaşlarında İstanbul da büyümüş Paşa kızı olan Sara'nın, takma adı "**Homongolos**" asıl adı Ziya isimli ,kadın düşmanı bir karakter, erkeğin aralarındaki çatışma anlatılır.

7)Yeşil Gece(1928): İdeolojik bir romandır.

Şahin isimli genç bir öğretmenin modern eğitimi vermek istemesi üzerine gerçilere karşı verdiği mücadele anlatılır.

8)Acımak (1928):

Romanın kahramanı Zehra adlı genç bir öğretmendir. Zehra çok disiplinli ve sert bir kişiliğe sahiptir. İnsanlara karşı çok katıdır ve hata yapanları asla affetmez.

Zehra'nın babası ölünce onun günlüğünü okumaya başlar. Günlükte babasının hayatı boyunca yaşadığı zorlukları, haksızlıkları ve çektiği acıları öğrenir; annesin bütün bu olanları yanlış anlattığını anlar.

Bu gerçekleri öğrendikten sonra Zehra, pişmanlık duyar. Böylece insanların hayatını ve yaşadıklarını bilmeden onları yargılamanın yanlış olduğunu anlar. İçinde derin acıma ve merhamet duyları oluşur.

9)Yaprak Dökümü(1930):

Anadolu ve Yurt dışında yıllarca memurluk yaptıktan sonra işine son verilen Ali Rıza Bey 'in karısı, üç kızı ve oğluyula İstanbul'a geldikten sonra başına gelenler anlatılmıştır.

Ali Rıza Bey İstanbul'a geldikten sonra eski öğrencisi olan Muzaffer aracılığıyla şirketlerde çalışmaya başlar. Dürüst karakterli biri olan Ali Rıza Bey buralarda kalıcı olamaz. Şevket bankada işe girer, artık evin yükünü omuzlarına almıştır. Ardında Ferhunde isimli hafifmeşrep bir kadınla evlenir ve başına birtakım olumsuz hadiseler gelir. Bu sırada Necla ve Leyla yanlış arkadaşlıklar ve iffetsiz hayatlara özentilerinden dolayı aile fertleri ile bağlarını koparırlar.

Ali Rıza Bey bütün bu olan olaylar karşısında rahatsızlanır ve hastaneye kaldırılır. Hastaneden çıkarıldıktan sonra kalan hayatını bunların utancı ile geçirir.

10)Kızılıcık Dalları(1932):

Nadide Hanım'ın konağına evlatlık olarak verilen Gülsüm'ün konak hayatı boyunca başına gelen maruz bırakıldığı haksızlıklar ve eziyetler anlatılmıştır.

11)Eski Hastalık(1938):

Doğu ve Batı kültürü arasındaki fark anlatılmıştır. Züleyha Batı'yı, Yusuf ise Doğu'yu temsil eder.

12)Ateş Gecesi(1942):

II. Abdülhamit Dönemi'nde Milas'a sürgün gönderilen ve genç bir delikanlı olan Murat'ın Afife'ye duyduğu şiddetli aşk ve dönemin siyasi - sosyal olayları anlatılmıştır.

13) Değirmen(1944):

Anadolu'nun Sarıpınar ilçesinde yaşanan depremi mizahi dille anlatan bir romandır.

Sarıpınar ilçesinin eşraflarından Ömer Bey'in düzenlediği bir gecede deprem olur. Bu depremde Kaymakam Halil Hilmi Efendi hafif yaralanır. Kaymakam'ın haberi olmadan karakol müdürü ve belediye İstanbul'a depremin çok büyük olduğuna dair bir mektup gönderir.

İstanbul durumu anlamak için hemen bir heyet gönderir. Kaymakam bu olayın bu kadar abartılacağını düşünmese de heyet gönderilince suçlu olmamak için heyetin ziyafetlerle gözünü boyar. Dönemin basını bu deprem olayının peşini bırakmaz ve çok ölü olduğunu her yerin yıkıldığına dair söylemler yazdırır. İşler iyice kontrolden çıkmıştır. Halil İbrahim Efendi'ye deprem hasarlarının hemen giderilmesi için büyük paralar verilmiştir.

Romanın sonunda İstanbul'dan Şehzade Sarıpınar'a depremin durumunu görmek için gelir ve oynanan bir oyunla her tarafın harap olduğuna, Halil Hilmi Bey tarafından inandırılır. Şehzade ise Kaymakam'a madalya takar. Diğer ülkelerden toplanan yardımlar da Kaymakam'a verilir.

14)Miskinler Tekkesi(1946):

II. Mahmut dönemi ileri gelenlerinden padişaha yakınlığıyla tanınan Kocabaş Kazasker Şemsettin Molla'nın torununu anlatılmıştır. (Romanda adı geçmiyor.)

Savaş sonrası dilencilik yapmak zorunda kalan ve onu meslek haline getiren torunun şahsında, ona benzeyen insanların yaşam biçimleri anlatılmıştır.

15)Kavak Yelleri(1961):

Tıp Fakültesi'ni bitirdikten sonra Anadolu'ya çalışmaya gelen idealist bir Doktor "Sabri Bey" anlatılmıştır. Sabri Bey kendini vatanına adanmış ve bütün halka yardımlar etmiştir. Geçen zaman içinde Anadolu insanı ile Sabri Bey birbirlerine tutkulu şekilde bağlanarak hayatlarına devam etmişlerdir.

16)Kan Davası(1961): Aşağısazan ve Yukarısazan köyleri arasında süregelen kan davasını sonlandırmaya çalışan Öğretmen Ömer'in hikâyesi anlatılmıştır.

HİKÂYE

- 1)Eski Ahbah
- 2)Tanrı Misafiri
- 3)Sönmüş Yıldızlar
- 4)Leyla ile Mecnun
- 5)Roçıld Bey

TİYATRO

- 1)Hançer
- 2)Eski Rüya
- 3)Hüllecî
- 4)Balıkkesir Muhasebecisi
- 5)Tanrıdağı Ziyafeti
- 6)Eski Şarkı
- 7)Şemsiye Hırsız

GEZİ YAZISI

- 1)Anadolu Notları

5)REFİK HALİT KARAY (1888-1965)

Roman Özetleri:

1)İstanbul'un Bir Yüzü (1920): Romanın adı ilk baskılarda "İstanbul'un İç Yüzü" adıyla daha sonra ise İstanbul'un Bir Yüzü adıyla yayımlanmıştır.

Olaylar İstanbul'un tanınmış simalarından Fikri Paşa'nın konağı ve çevresinde başlar. Fikri Paşa, son derece kibar, dürüst bir Osmanlı Beyfendisidir. Konakta yaşam böyle giderken II.Meşrutiyet ile II.Abdülhamit'in tahttan indirilmesi ardından Birinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesi dönemin şartlarını değiştirir. Fikri Paşa'nın konağında yaşama olan Kâni isimli erkek bir anda yolsuzluklar yaparak savaş vurguncuları olup zengin olmaya başlamıştır.

Roman kısacası Savaş gibi durumlarda vurgunlar yaparak kısa yoldan zengin olan insanları anlatmıştır.

2)Yezid'in Kızı(1939): Yezid inancına anlatan ilk romandır.

Fransa'da yaşayan Hikmet Ali'nin Marsilya'dan Suriye'ye uzanan gemi yolculuğunda Zeliha isimli bir kadınla tanışması ve Yezid inancının anlatıldığı romandır.

3)Çete(1940):

Mütareke döneminde Fransız işgali altındaki Suriye ve Hatay çevresinde, Rus Prensesi Nina Daniloviç ile Türk çete reisi Kıran Bey'in aşkını ve vatan savunması anlatılmıştır.

4)Sürgün(1941):

Yüzbaşı Hilmi'nin görevi esnasında komutanı ile tartışması sonrası Beyrut'a sürgün edilişi ve sürgünde yaşadıkları anlatılmıştır.

5)Bugünün Saraylısı(1954):

Taşrada yaşayan ve sonradan görme zengin bir adamın kızı olan Ayşen'in, İstanbul'da memur olarak çalışan akrabası Ata Efendi'nin yanına yerleşerek yozlaşmış değer yargılarını, gösteriş merakını ve sosyete hayatını altüst etmesini konu alır.

6)Kadınlar Tekkesi(1956):

Modern bir şeyh olan Baki Nurlu'nun bir konaktaki tarikat hayatı ve çevresi anlatılmıştır.

ROMAN

İstanbul'un Bir Yüzü

Ay Peşinde

Yezidin Kızı

www.turkceedebiyatsever.com

Çete

Sürgün

Anahtar

Bu Bizim Hayatımız

Nilgün

Yeraltında Dünya Var

Dişi Örümcek

Bugünün Saraylısı

Kadınlar Tekkesi (1956)

Dört Yonca

Sonuncu Kadeh (1965)

Yerini Seven Fidan

Ekmek Elden Su Gölden

Ayın On Dördü

MİZAHİ YAZILARI

Sakin Aldanma, İnanma, Kanma (1915)

Kirpinin Dedikleri (1916)

Ago Paşa'nın Hatırı (1918)

Ay Peşinde (1918)

Tanıdıklarım

Guguklu Saat (1922)

Deli (1939)

HİKÂYE

1)Memleket Hikâyeleri:

İttihat ve Terakki iktidarına muhalefeti nedeniyle [sürgün](#) yıllarında (1913-1918) gezdiği [Bursa](#), [Sinop](#), [Çorum](#), [Ankara](#) ve [Bilecik](#)'in coğrafyasını ve bu coğrafyanın insanlarını(memurlarından, din adamlarına) ele almıştır.

En meşhur hikâyesi: [Şeftali Bahçeleri](#)

www.turkceedebiyatsever.com

2)Gurbet Hikâyeleri:

Refik Halit Karay, Kurtuluş Savaşı karşıtı yazıları nedeniyle TBMM tarafından belirlenen ve Yüzellilikler" listesine alınarak 1922'de sürgüne gönderildi. 1930-1937 yılları arasında Beyrut, Halep ve Hatay'da sürgündeyken hikayelerini yazmıştır.

En meşhur hikâyesi: Eskici

ANI

Minelbab İlelmihrab

GÜNLÜK

Bir İçim Su

Bir Avuç Saçma

İlk Adım

Üç Nesil Üç Hayat

Makyajlı Kadın

5)AKA GÜNDÜZ(1883-1958)

Roman Özetleri:

1)Dikmen Yıldızı(1927): Romanın iki ana karakteri Yıldız ve Nişanlısı Yüzbaşı Murat'tır. Murat gizli bir görev için ölmüş gibi gösterilir ve düşmanın içine sızar. Yıldız ise bu olaydan haberi olmadığı için Murat'ın ölümünü kaldıramaz ve akıl sağlığını kaybeder. Murat operasyonu başarılı bir şekilde geçirdikten sonra nişanlısı Yıldız'ın yanına döner ve her şeyi ona açıklar. Yıldız tekrar sağlıklı günlerine döner ve ikisi evlenirler.

2)İki Süngü Arasında(1929): Roman Milli Mücadele romanı değildir.

15 Yaşındaki Emine'nin atılan bir iftarı sonucunda askerlerin iki süngüsünün arasında karakoldan karakola, mahkemeden mahkemeye, cezaevinden cezaevine gidip gelmesi anlatılır.

3)Bir Şöförün Gizli Defteri(1943):

Çiler isimli Paşa kızına aşık olan Erol isimli şöförün hikâyesi anlatılır. Arka planda İstanbul'un kenar mahallerinden sosyete kesimine kadar toplumun bütün kesimleri anlatılmıştır.

www.turkceedebiyatsever.com

ROMAN

Dikmen Yıldızı

İki Süngü Arasında

Bir Őofrn Gizli Defteri

Odun Kokusu

Mezar Kazıcıları

Üvey Ana

Yayla Kızı

HİKÂYE

Türk'n Kalbi

Türk'n Kitabı

KurbaĒacık

Bu TopraĒın Kızları

TİYATRO

1)Muhterem Katil

2)Beyaz Kahraman

3)Mavi Yıldırım

6)MÜFİDE FERİT TEK (1883-1958)

Roman Özetleri:

1)Aydemir(1918): Halide Edip Adivar'ın " Yeni Turan" adlı romanından sonra Türk edebiyatının ikinci "Türkçü, turancı" romandır.

Demir Bey adında idealist bir Türk'ün Rus esaretinde yaşayan Türklere milli bilinci aşılama için Türkistan coğrafyasını gitmesi ve Hazin isimli kadınla arasındaki aşk yaşamı anlatılır.

2)Pervaneler(1924):

Roman, işgal sonrası İstanbul'unda Amerikan Kız Koleji okulunun, Türk gençlerinin milli duygularını yok edip onları hiç gidip görmemelerine karşın Amerika'ya hayran bırakan insanlar haline getirmesini konu alır.

Sonunda bir gün Lemay Amerikan biriyle evlenerek, Nesime ise Protestan olarak Amerika'ya yerleşmişlerdir.

7)MEMDUH ŞEVKET ESENDAL (1883-1952)

Roman Özetleri:

1)Ayaşlı ile Kiracıları: Cumhuriyet'in ilk yıllarında hayat görüşleri, eğitimleri, gelenek ve görenekleri farklı olan insanların Ankara'da 9 odalı bir apartman dairesinde yaşamalarını konu alır.

ROMAN

1)Ayaşlı ile Kiracıları

2)Miras

3)Vassaf Bey

HİKÂYE

1)Otlakçı

2)Mendil Altında

3)Miras

4)Veysel Çavuş

8)EBUBEKİR HAZIM TEPEYRAN (1864-1947)

Roman Özetleri:

1)Küçük Paşa: İlk köy romanı olarak Karabibik'ten sonra köy yaşamını konu alan ikinci eserdir.

Annesinin sütanne olarak alındığı paşa konağında büyüyen Salih isimli çocuğun başından geçen hazin olaylar anlatılır. İstanbul'daki konakta, Paşa'nın himayesinde, onun öz torunundan ayırt edilmeden sevgi ve alakayla büyütülen Salih, bir Küçük Paşa olmuştur .Paşa öldükten sonra Paşa'nın karısı Naime Hanım, Salih'i köyüne geri göndermiştir ve romanın devamında Salih'in köy yaşamında çektiği zorluklar anlatılmıştır.

HİKÂYE

1)Eski Şeyler